

F. sz. ant. uli. lap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József kir. herceg-utca 1. szám

Felelősszerkesztő:
REITZ JÁNOS

Előfizetési ára egy hónap 35000 korona
Egyes szám ára 1500 korona

Uj rejtély

Akik ismerték, úgy mondják, csöndes szerény ember volt. Nem voltak költséges passziói, a családfenntartás gondja nem bántotta. — Nem járt sehová, otthonülő ember volt. Se társaskör, se vendéglő nem látta. Talán még nem is dohányzott. Olyan embernek látszott, aki havi járandóságainak egy részét félre rakja, hogy azután az évek hosszú során át összekuporgatott kis tőkéből nyugdíjaztatása után, egy kis házikót vegyen valahol, amelyben szépen, csöndesen éldegél, gond nélkül, élete végéig. Nem urasan, nem fényűzőn, de tisztos polgári egyszerűséggel. Ahol csak megfordult az alkalmazkodó, igényeket nem támasztó, zaj nélkül élő gazdasági főhadnagy egy zökkenés nélküli élet megelégedett viselőjét látta benne, aki soha semmiféle viszonyok és körülmények között nem fog alkalmat adni arra, hogy az emberek, a tömeg az ő dolgaival foglalkozzék...

Augusztus vége felé jár. Mindenki várja az elsei fizetést, hogy kötelezettségeinek eleget tehessen, egy kissé beruházkodjék és az elkövetkező hónap — hosszú harminc nap, költségeit fedezhesse. Az ember azt hinné, hogy ez a hallgatag ember, aki kora reggeltől késő estig görnyed a nyilvántartások, a kimutatások, a jegyzékek fölött, talán legkevésbé várja szeptember elsejét. Az ő életének berendezettsége, számadásai kifogástalanok és anyagi helyzete szilárd. Elseje, huszadika vagy hónap vége — úgy látja mindenki — a mi emberünk előtt egyremegy.

És elkövetkezik a várva várt, a legtöbb ember által hön óhajtott szeptember 1. Az a nap, amelyben emberünk nagy börténkével és fizetési jegyzékkel jelenik meg a megfélemlítő irodákban délelőtt kilenc és tizenkét óra között. Elmúlik tíz óra, tizenegy, elüti a tizenkettőt, delet harangoznak a nagytemplomban és ezt kongatja teljes hitelességgel az üzletvezetőség két kis harangja is és mi ez? sem a börténke, a fizetési jegyzék hozóját, Elmúlik három, négy óra. És jönnek a hírek, még fél tízkor beszéltem vele, még tíz órakor láttam, tüvé teszük a várakozók, az aggodalmaskodók, a gyanúfogók az egész nagy várost, de sehol, se fizetési jegyzék, se börténke, se az a csöndes, szerény igénytelen ember, aki ezekkel olyan pontosan megjelent eddig minden elsőjén. 1037 millió koronát, tehát egy milliárd és 37 millió koronát hiába várt sok-sok ember szeptembernek ezen a rejtély-

mes első napján. A hallgatag, magának élő ember, akire rá lehetett bízni akár egy milliárdot is — nincs sehol. De nincs sehol a milliárd se... És jönnek az ellenőrizhetetlen hírek. Száz kilométeres sebességgel rohant egy autó Nyíregyháza felé, a másikkal felízgatott fantáziája mást látott, egy azonban szomorú tény, a mi társaságba nem járó, szerényen elégedélő, komoly, zárkózott

emberünk eltűnt és eltűnt vele egy rettenetes nagy summa is.

Sokért nem adnám, ha ismertem volna ezt a mai napoknak, a maga zárkózottságából kiköszönt és a közérdeklődés fókuszába lendült hősét. Hogyan gondolkodott, mik voltak a vágyai, mit szeretett, miben lelte gyönyörűségét és miként szövögette terveit? De így ismeretlenül, báván nézem a rejtélyt, a megfog-

hatlant, a meg nem oldhatót és döbbenettel állok meg előtte, a megfoghatatlan rejtélyek nap-nap után megismétlődő korszakában. Mert az egy bizonyos, furcsa dolgok esnek meg ebben a meggabalyodott világban. Dolgok, amiket az ember véges ésszel föl nem ér. Lehet, hogy ez a mi rejtélyes hősünk is csupán ezeknek a számát akarta megszáporítani egygel. Pedig éppen elég volna.

Holnap dönt a vádtanács az olaszliszka csodarabbi és társai szabadrábrahelyezési ügyében

A vádtanács mai ülését elnapolták - A délelőtt folyamán hallgatta ki a vizsgálóbíró Friedländer Hermant, aki ártatlanságát hangoztatta

A hamis milliósok ügyében letartóztatott olaszliszka csodarabbi és vádlottársainak szabadrábra helyezése ügyében ma délelőtt 9 órakor ült össze dr. Kesserü Lajos kuriai bíró törvényszéki elnök elnöklése alatt a debreceni törvényszék vádtanácsa. A védők dr. Aczell Jenő és dr. Sajó László, valamint Fényes Endre ügyvédek ma délelőtt felkérték a fogházból Friedländer Hermant és fiát a védelem megbeszélésében.

Tizenegy óra után vezették fel elsőnek Friedländer Hermant dr. Preineszberger Jenő, a központi vizsgálóbíró vezetésének szobájába, ahol már várta védője. Rövid negyedórás tanácskozás után ismét visszakísérték a rabbit cellájába, Utána fiát Chaimot kísérték fel a fogházba a vizsgálóbírói szobába. A vádtanácsi ülés a szabadrábrahelyezési ügyében egész délelőtt ülésezett. — Délután egy órakor még nem hoztak döntést az ügyben. A védők védelemükkel teljes szabadrábrahelyezést kérték.

A vádtanács a mai napon még az ügyben nem döntött. A tanácskozást két órakor rekesztette be az elnök. Holnap reggel 9 órakor folytatja a vádtanács a tárgyalást. Miután a vádtanácsi ülés zárt volt, ennek részleteiről nem írhatunk semmit.

Az olaszliszka csodarabbi, — Friedländer Hermant egyébként délelőtt hallgatta ki dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró. Friedländer Herman tagadja, hogy a hamis bankok terjesztésében, illetve forgalombahozatalában bármilyen része is lenne. — Továbbá kizártnak tartja azt, hogy az ő tudta nélkül bármelyik fia is hamis milliósokat hozhatott volna házába. Elmondta a vallomása további folyamán, — hogy vallásos ember lévén, soha mással, mint vallási dolgokkal nem foglalkozott. Az olaszliszka nagy zsidókörnyéket tehetségéhez mérten állandóan segélyben részesítette. Egyébként teljesen elvonult éle-

tet élt mindig. — A csodarabbi az egész kihallgatáson állandóan és rendületlenül tagadta bűnösségét s a védőügyvédjével folytatott tárgyaláson csaknem sirva panaszkodott, hogy ő ártatlan ember és megis kutattak otthonában s még csi bésznek is nevezték. Nagyon fáj neki ártatlanságának tudatában a — meghurcolás.

Beniczky második ügye

Az Ujság felelős szerkesztője is vádlott volt a pörben tiltott közlés miatt — Stracke főügyész ismét zárt tárgyalást kért, de a bíróság nem rendete el.

Budapest, szept. 3. A budaesti kir. törvényszék Török-tanácsa ma reggel 9 órakor kezdte meg Beniczky Ödön és Kóbor Tamás tiltott közlési ügyének tárgyalását, amelyet az Az Ujság pünkösdi számában megjelent közlemény miatt indítottak a cikk szerzője és a lap felelős szerkesztője ellen. A tárgyalás megkezdése előtt fogházor vezette elő Beniczky Ödönt. Mindkét vádlott védelmében dr. Baracs Marcell ügyvéd jelent meg.

A vádlottak személyi adatainak jegyzőkönyvébe vétele után dr. Sztrache Gusztáv főügyész ismét zárt tárgyalást kért és indítványának indoklását a nyilvánosság kizárása mellett terjesztette elő. Majd a bíróság a közönség jelenlétében hirdette ki döntését, melyben a törvényszék a közvádoló indítványát elutasította, mert nem lát fennforogni okot a zárt tárgyalásra.

A bíróság ezután megkezdte Beniczky Ödön kihallgatását.

Beniczky kijelentette, hogy az ügyben nem kíván vallomást tenni.

Az elnök figyelmezteti, hogy vallomásának megtagadásával esetleg kár háramlik rája. Beniczky azonban megmarad amellett, hogy minden vallomást megtagadott.

Ezután Kóbor Tamás vallomása

következik, aki kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondja, hogy Beniczky már régebben közölte a szerkesztőséggel, hogy vallomása már írásban készen van ügyvédjénél s mihelyt a felmentés megérkezik, az Az Ujság azonnal átveheti az ügyvédől leközlésre. Ugyanakkor megállapodás történt, hogy Beniczky egyedül és kizárólag csak az Az Ujságban fogja leközlőlni a vallomást. A megállapodás létesítése idején nem volt tudomása arról, hogy a vallomás mit tartalmaz. Nem is gondolt arra, hogy tiltott közlés vétségét követheti el, mert a Somogyi és Bacsó-ügygel kapcsolatban a kormány nyilatkozatot tett közre, a mely szerint a kormánynak nincsen titkolni valója. Egyébként, amikor a cikket elolvasta, leközlhetőnek találta és ő adta ki az intézkedést a cikk leközlésére.

Beismeri, hogy mulasztást követett el azzal, hogy nem kérdezte meg Beniczkyt arról, hogy kapott-e engedélyt a leközlésre. Mint a lap politikai szerkesztője, vállalja cselekedetétért a felelősséget.

Ezután a bíróság Ágay Béla tanu kihallgatására tért át, majd Beniczkynek a megadott felmentés hi vatalos iratait ismerteti.

Ezután Baracs Marcel védő indítványozza Vass h. miniszterelnöknek, Bethlen miniszterelnök és Angyán Béla sajtófőnök kihallgatását és az ügyre vonatkozó nemzetgyűlési napló felolvasását.

A bíróság 15 perces szünet után kihirdeti határozatát, mely szerint a védelem bizonyítás kiegészítési indítványát elutasítja, ami ellen a védő semmiféle panaszt jelent be.

Ezután Áttérnek a perbeszédre. Sztrache Gusztáv főügyész vádbeszédében annak ad kifejezést, hogy

a büncselekmény elkövetésében sokkal nagyobb bűn terheli Kóbor Tamást, mint Beniczkyt, mert a lapnak lett volna kötelessége a vallo-más közzétételét megtagadni.

Majd a főügyész vádbeszéde után a védő terjesztette elő a védelmet mindkét vádlott érdekében.

A bíróság a perbeszéd meg-hallgatása után úgy döntött, hogy ítélet csak a holnapra nap folyamán fog hozni, amelyet délután 12 óra-kor fognak a nyilvánosság előtt ki-hirdetni.

Négyévi fegyházra ítélték egy gyilkos gazdasági cselédet

Agyonszurta a haragosát. — A debreceni törvényszék szándékos emberölés bűnétbe mondta ki bűnösnek

Ma délelőtt tárgyalta dr. Lakatos Gábor törvényszéki tanácselnök büntető tanácsa Kis Gábor gazdasági cseléd bűnperét, akit szándékos emberölés miatt, vont felelősségre a törvényszék. Junius 21-én történt ugyanis, hogy két hangos fiatal ember ifj. Kis Gábor és Szincsek József — akik a Hosszupályi melletti Mária tanyán voltak béresek, hosszú előzetes ellenségeskedésből kifolyólag ismételten heves szóváltásba kevertek.

A szóbeli civakodásnak tettelegesség lett a folytatása és ezalatt ifj. Kis Gábor kést rántva, hat szurást ejtett Szincsek Józsefen, amibe

a sértett belehalt. A mai tárgyaláson ifj. Kis Gábor bűnösségét beismerte s csak azzal védekezett, hogy hirtelen felindulásában követte el tettét.

A bíróság nem találta beigazolt-nak vádlott eme védekezését és szándékos emberölésben mondta ki bűnösnek ifj. Kis Gábor s ezért az enyhítő körülmények figyelem-bevétele mellett 4 évi fegyházbüntetésre ítélt, amelyből a vizsgálati fogságban eltöltött egy hónapot kitöltöttnek vette a bíróság. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbí-tásért, a vádlott pedig enyhítésért fel-lebbezték.

Felújított hadseregszállítási bűnper

Románia az osztrák-magyar monarchia jogutódjaként megújította a pert Strasser Aladár ellen Nagyváradon.

Nagyvárad, szept. 3. A háboru alatt megindult hadseregszállítási erők egyik legnevezetesebbike volt a Strasser Aladár ellen lefolytatott per, amelyet az osztrák-magyar monarchia részére történt szállítá-soknál elkövetett visszaélések címén indítottak meg. A per folyamata alatt Kappel főhadnagy öngyilkosságot követett el. Dr. Schatz Jakab szintén be volt keverve az ügybe. A katonai kincstár Strasser Aladár ellen polgári ért is indított 6 millió ko-rona erejéig.

Ez a per az impérium változás kö-

vetkezéiben megszűnt. A román hadügyminiszterium most átvizsgálta a per anyagát és utasította Rokszin György kincstári ügyészt, hogy a pert Strasser Aladár és társai ellen újból indítsa meg.

Rokszin beadványt intézett a nagyváradai törvényszékhez, hogy Strasser ellen az osztrák-magyar kö-zös hadügyminiszterium által meg-indított pert 8 millió lei erejéig te-gyék folyamatba, mert a közös had-ügyminiszteriumnak a román had-ügyminiszterium a jogutódja. A bi-róság a pert folyamatba tette.

Amerikai ujság Bethlen miniszter-einökről.

Budapest, szept. 3. Az amerikai Philadelhia Public Ledger munkatársa Magyarországon jártában meg látogatta gróf Bethlen miniszterel-nököt Inkepusztán és erről a látoga-tásáról a következőket írja:

A magyar fővárosból 6 órai auto-mobil ut viz el a délnyugatmagyar-oroszági birtok tartózkodó gróf Bethlen István miniszterelnökhöz. — Valamikor három hatalmas birtok ura volt gróf Bethlen István Erdély-ben, most pedig Inkepusztán lakik és megelégszik egy kétezer holdas bérlettel. Gyönyörű birtokait a ro-mán kormány elkobozta.

A ház, amelyben lakik, alig elégít-heti gróf Bethlen István igényeit, mert családja is vele van. Éjszaká-ra még vendéget sem tud fogadni, a ház előtt kis kert, mögötte istálló és jellegzetes magyar udvar. A Beth-len család korán kel és a reggeli órákban fürdőt vesz egy közelfekvő óban.

Bár még nem heverte ki teljesen a vakbélműtét utóhatásait, a minisz-terelnök már is folytat atlétikai te-vekenységet, reggel rendszerint ki-lovagol vagy teniszt játszik. 51 éves korában gróf Bethlen még ma is at-

léta és mint mondja, még ma is haj-landó részt venni egy általános at-létikai versenyben.

Gróf Bethlen István második fia a közeljövőben Amerikába utazik s az amerikai üzleti módszereket fogja ott tanulmányozni, mert a minisz-terelnök üzletembert akar nevelni eb-ből a fiából

Féltékenységben megszurkálta kedvesét

A debreceni törvényszék öt hónapi börtönrre ítélte

Szándékos emberölés kísérleté-nek büntette miatt vonta felelősség-re ma a debreceni törvényszéken dr. Lakatos Gábor büntetőtanácsa Ordassi László bárándi lakos, aszta los mestert, aki féltékenységből Szücs Lajosné bárándi lakost hátulról megkéselte. Ordassi László és Szücs Lajosné között, aki Ordassi-nak kosztadója volt, érzelmi vi-szony fejlődött ki, amit mindketten istápoltak. Idők múltán Varga Bé-ni közeli szomszéd is szemet vetett Szücsnére, aki barátságosan fogad-ta az érdeklődést. Egyik reggelen Julius 8-án a rendes szokástól elté-rően Szücs Lajosné kávé helyett

Ordassinak szalonját adott reggeli-re, amit Ordassi mostohább bánás-módnak minősített s ebben az asz-szony elhídegyülését vélte. Hirtelen elkjeseredésében a szalonavágó kés-sel hátulról az asszonyra rontott s több szúrással súlyosan megsebesi-tette. A csendőrök azonnal elfogták Szücsnént beszállították a kórházba, aki súlyos sebéből hónapok múlva gyógyult fel. A mai tárgyaláson Or-dassi László bűnösségét beismerte. A törvényszék szándékos emberölés kísérletében mondta ki bűnösnek Ordassi Lászlót s ezért öt 5 hónapi börtönrre ítélte.

Munkaközben felrobbant benzintartály.

A robbanás nagy tüzet idézett elő, de emberéletben nem esett kár.

Budapest, szeptember 3. Ma dél-előtt a József-körút 66. sz. alatt le-vő Mosonyi Arthur féle vegytisztí-tó üzlethelyiségben foglalatokodó munkások benzinnel tisztogatták a ruhákat. Munkájuk közben eddig ismeretlen okból a benzines tartály hirtelen felrobbant és az egész üz-let lángborult.

Az üzlethelyiségben tartózkodó 3 munkás a lépcsőházba nyíló ablako-kat törte be és azon keresztül mene-kültek a lángtengerből a lépcsőház-ba s így az emeleten keresztül az ut-cára.

Az egész üzlethelyiség teljesen a

lángok martaléka lett és a tűz oly heves volt, hogy a ház világító ud-varán a lángok egészen a III. eme-let magasságáig csaptak fel.

A tűzoltók nagy készséggel percek alatt a tűz színhelyén te-remték és másfélórai megfeszített munkával ikerült a tüzet eloltani és megakadályozni azt, hogy tovább terjedjen. A kárt eddig megállapi-ani nem sikerült, mert az egész be-rendezés és a ruhaneműk mind megsemmisültek. Emberéletben kár egyáltalában nem esett úgy, hogy a mentőknek nem volt semmi dol-duk.

Súlyos autóbalesetek Erdélyben

Az utasok valamennyien megsérültek.

Bukarest, szeptember 3. Az apa-hidai állomás közelében súlyos auto szerencsétlenség történt. A Cluj 45 jelzésű kolozsvári teherauto Dés felé haladva az országot hidján szembekerült egy Beszerce felől jő-vő autoval. A teljes sebességgel ha-ladó autók nem tudtak kitérni és egymásba rohantak. Az összeütkö-zés folytán mindkét auto összetört és utasai mindannyian súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenül járt embereket, Nagy Ignác és Nagy Jakab béci ügyvédek a két sofőrt és Pop nevű hadnagyot a

klinikára szállították. Néhány órával később ugyan-csak Kolozsvár közelében újabb autoszerencsétlenség történt. A Ro-tácia vállalat egyik autobusa, amely Kolozsvár felé tartott, a hid mellett az utasokkal tulzsufolva az árokba fordult. Az utasok között amikor az auto inogni kezdett, pá-nik tört ki s mindenki az ajtó felé tödült, de menekülni nemlehetett, mert a kocsi felborult. 5 ember su-lyosan megsebesült. A balesetet a oocsi tulzsufoltsága okozta.

A rifkabilok szabadságharca

Budapest, szept. 3. Az együttes francia offenzíva Abd El Krim ellen már kezdetén katasztrófát hozott a szanyolokra és franciákra. A fran-cia hadihajók ágyúinak elhárító ós-zelése mellett 40 ezer spanyol ka-tona, legnagyobb részét idegen légifü-beli csapatokat akartak az algesira-t

öbölben partra szállítani, de a rif kabilok késéggébesett ellentállás fe-lte-tek ki és viészavonták a spanyo-lokat.

A partraszállás nem sikerült. A rif kabilok ágyúüzre olyan eredmé-nves volt, hogy egy francia ágyu-szállító hajó a bombázás követke-zésében elsüllyedt. A na y hadihajó több mint ezer katonával a tenger-be veszett. A legénységéből nem menekült meg senki. Spanyol rész-ről a halottak és sebesültek száma 5 ezerre rug.

Milyen idő várható

Meteorológia: Hazánkban, kevés kivétellel, mindenütt esett. A hő-mérséklet tegnap több helyütt meg-haladta a 25 fok C-t.

Jóslat: Felhős idő, sok helyütt esővel és egyelőre némi hőemelke-déssel. Későbbi hőszűnyedés való-színű.

— Apponyi Genjbe utazik. Bu-dapestről jelentik: Apponyi A bert gróf, aki a nemzetek szövetségének mostani elnökének Bethlen minisz-terelnök helyett Magyarország-ot kép-viseli, pénteken utazik Genjbe.

Megsokszorozza termését,

ha a vetőmagvak elvetésénél nem sajnál egy kis társad-got és jelentéktelen költseget, hanem a legtekintetesebb

magcsóvázó szereket használja

Kaphatók mindenféle terményre és minden mennyiségben.

Köntsek Géza

Főüzlet: KOSSUTH-U. 15.

Telefon: 22.

K. r. t.

Fióküzlet: PIAC-U. 22/24.

Telefon 1003.

A kultuszminiszter a gazdasági népiskola felépítési költségét teljes egészében Debrecen városára akarja hárítani

A miniszter véleménye szerint a város módot talál arra, hogy a külföldi kölcsönből hamarosan felépítse az iskolát

Debrecen városának régi terve már, hogy a különböző épületekben szétszórtan elhelyezett II. számú gazdasági népiskola épületét felépítse, mert a szakoktatás a mai körülmények között már szinte lehetetlenné vált és az iskola növendékei is évről-évre nagyobb létszámban vannak.

Még a tavasszal történt, hogy az iskola felügyelő bizottsága, illetőleg a városi tanács határozatot hozott, amelyben elhatározta az iskola felépítését. — Ezt a határozatot úgy a törvényhatósági bizottság, mint a kultuszminiszter jóváhagyta.

Az annak idején elkészített költségkimutatás szerint az iskola felépítése 400 millió koronába kerül, amelyből 200 milliót Debrecen városa áldoz erre a célra, szintén közgyűlési határozat alapján. A még hátralévő másik 200 millióra vonatkozólag egyelőre intézkedés történt.

A törvényhatósági bizottság ugyanis feliratot intézett a kultuszminiszterhez, amelyben azt kérte, hogy tekintettel a gazdasági népiskola felépítésének nagy fontosságára — s minthogy Debrecen városa a mai viszonyok között nem tudja az egész összeget a maga erejéből erre a célra előteremteni, a még hátralévő 200 millió koronával a kultuszminiszter, járuljon hozzá az iskola felépítéséhez.

A miniszter nem zárkózott el a törvényhatósági bizottság kérelmének teljesítésétől s a 200 millióhoz zájárnásra hajlandónak mutatkozott, azzal a megkötéssel azonban, hogy az összeget ebben az évben semmiképpen sem tudja a város rendelkezésére bocsátani, amennyiben erre a célra a folyó évi költségvetés nem szolgáltat semmi fedezetet.

Válságba jutott a nemzetközi mezőgazdasági intézet

Amerikaiak, angolok és franciák az olaszok ellen - A Népszövetség a munkaügyi hivatalban szerepné bekebelezni az intézetet

A nemzetközi agrárkongresszusról ismeretes már eddig is a római mezőgazdasági intézet szerepe. Az olasz fővárosban már ezeltől 20 évvel, 1905-ben állította fel Viktor Emánuel király a nemzetközi mezőgazdasági intézetet. Az intézetnek a feladata az volt, hogy a különböző nemzetek termelőinek a szükséges technikai és statisztikai felvilágosításokat és a földmivelés jövedelmezőbbé tétele érdekében szükséges tanácsokat megadhassa. Ennek a célnak az elérésére az intézet nagyszabású adatgyűjtést végzett. Az adatoknak sok hasznát vették a világ különböző országainak agrárkörei, különösen pedig a nemzetközi gazda kongresszusokon vitt nagy szerepet állandóan a római intézet.

Az intézményhez 60 nemzet csatlakozott eddig és udvariasságból állandósult az a rendszer, hogy mindig az olasz kormány megbízottja állott az intézet élén.

Ertesülésünk szerint most római körökben is számolnak azzal a lehetőséggel, hogy ez az intézet rövidesen megbukik. Ennek az oka pedig bizonyos anyagi nehézségeken kívül elsősorban az lenne, hogy egyes nagyhatalmak iriggy szemmel nézik az intézet élén álló vezető

szerepét és most politikai jellegű robbantó kísérleteket végeznek ennek a vezetőpozíciónak a megrendítésére. Ezek a kísérletek pedig könnyen a nemzetközi mezőgazdasági intézet életébe kerülhetnek.

A mezőgazdasági intézet szétrobbantására irányuló akcióban tudomásunk szerint az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország járnak elől. Ezek az államok ugyanis azzal vádolják meg Mussolinit, hogy legutóbb összehívatta az intézet mellett működő állandó bizottságot és megtette az intézet elnökévé egyik honfi társát, Miche-

lét annak ellenére, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország képviselői nem is voltak jelen az állandó bizottság ülésén. — Az Egyesült Államok kormánya azonnal tudomására is hozta az olaszoknak a dolog miatt való elégedetlenségét.

Amerikának ehhez a lépéséhez Franciaország és Anglia is csatlakozott. A három állam most már egyöntetűen bejelentette tiltakozását az ellen, hogy az állandó bizottság az ő képviselőjük távollétében Michelis személye mellett döntött és azután az olasz kormány is meg erősítette az új elnököt állásában. Az olaszok természetesen hivatkoznak arra, hogy csak a régi szokást követték, amikor a mostani alkalommal is olasz állítottak az intézet élére. Római, francia, angol és amerikai diplomáciai körök szerint Mussolini miniszterelnök az intézet új elnökét Michelist felszólította volna, hogy csak nyugodtan maradjon a helyén, mert az olasz kormány részéről minden tekintetben megkapja a támogatást. Jelenleg így áll az intézet elnökválságának az ügye. Amikor Ang-

lia és Franciaország alkalmasint visszavonulnak az intézet ügyében való további részvételtől. Felmerült már az a gondolat is, hogy a Népszövetséget kéri fel a válságba jutott nemzetközi mezőgazdasági intézet szanálására.

A Népszövetségben a francia és angol befolyásra, hír szerint, erre meg is van a hajlandóság és az illetékes népszövetségi faktorok már ki is jelentették, hogy hajlandók a mezőgazdasági intézet fenntartására, azonban azzal a feltétellel, ha azt a genfi nemzetközi munkaügyi irodába olvaszthatják be.

A magyarok szintén élénk szerepet vittek az intézet működésében. Rövidesen most már véglegesen eldől, hogy az olasz álláspont marad győzelmes és sikerül-e az intézet eddigi formában, de esetleg kevesebb nemzet részvételével összetartani avagy pedig az intézet megszűnik. A harmadik eshetőség az lehet, hogy a római intézetet az olasz kormány továbbra is fentartja, a neheztelő nagyhatalmak azonban kunkorrens intézetet állítanak fel Genfben, esetleg Párisban, Londonban vagy Washingtonban.

Adatok a munkáskertek

közhasznú tevékenységéről

Ha elveszt a város a földet, százalával maradnak föld nélkül a kiskertbérletők és elpusztul ott a konyhakertészet

Vettük az alábbi megszívlelésre érdemes sorokat:

„Mentsük meg a munkáskerteket” cím alatt a Tiszántúli Hírlap egyik utóbbi számában közlemény jelent meg, amelyben egyik ismeretlen barátunk „Öreg menekült” jelzés alatt a munkáskerteknek veszendőbe jutását panaszolja.

Hálával és bizonyos megilletődéssel olvastuk ezeket a sorokat. Ismeretlen jóbarátunk valóban színesen és megható módon adott lángot azoknak az érzelmelemek, amelyeket ennek a jelentős intézménynek esetleges elmúlása váltott ki a város tiszta látású polgárainak a lelkéből. Persze ezek csak szavak, amelyek, ha el is jutnak a közgyűlés tagjainak a füléig, nem bizonyos, hogy a szívekig is elhatolnak. Aljancak tehát itt az adatok, amelyekkel egyesületünk nem is annyira az érzelmelemekre, hanem a megértésre akar hatni.

A „közhasznú” gyűjtőnév alatt ismeretes három intézménynek jelenleg 174 hold föld áll a bérletében, amelyek „a kibérlés előtt személtelrakodó telepek, parlagon heverő mocsaras földek voltak” s amelyet a kertbérletők minden elismerést megérdemlő emberfeletti munkájával tett kerti művelésre alkalmassá és hasznothozókká.

„Az egyesület a kerttelepeken 3104 kibérlőnek 100—200 és 400 négyzetméteres parcellákban konyhakerteket bocsájított rendelkezésre. Az Árpád és Szántó Győző telepeken mintakertészetet és palánta telepet tart fenn. A közhasznú földbérlető szövetkezet elhanyagolt 24 hold területen szőlő, gyümölcs és veteményes kertet létesített. A Munkásházépítő

közhasznú rt. a Széchényi és Szántó Győző telepeken felügyelő lakásból, irodából és raktárból álló két rendbeli tőrszépületet épített.

A három intézmény közös magból sarjadt és egymással szoros kapcsolatban van. Működése azt célozza, hogy az emberekkel megszerettesse a földet és kultúrát kertő tett pusztá területen alkalmas időben lakóházat emeljen. A részvénytársaság működése tisztára jóléti jellegű. A lakásépítés célját is szolgálja a r. t. akkor, amikor az építési anyagot jelentékeny részben magukon a telepeken agyag, állati és növényi rostokból állítja elő.

Ezeket a sorokat előljáróba bocsátottuk előre. Még csak annyit árulunk el, hogy ezek nem a mi adataink. Az idézőjelbe vett sorokat ugyanis szóról-szóra Debrecen sz. kir. város I. foku közigazgatási hatóságának 33457—1924 szám alatt a múlt évi augusztus hó 30-án kelt Hatósági bizonyítványából irtuk ki.

A magunk részéről ezeket a tárgyilagos vizsgálatokon alapuló adatokat még a következőkkel vagyunk bátrak kiegészíteni.

Egyik szárazabb esztendőben statisztikát készítettünk, mert meg akartuk tudni, hogy egyesületünk a város közéletében milyen szerepet játszik. Kísérletünk persze nem sikerült, mert a magyar népnek az adótló valószínűsítését, illetve félművelt legyőzöttünk nem sikerült. E tekintetben különben a város öszeíró küldöttségét évről-évre igen szomoró tapasztalatokat szerez. — Nota bene: az eredmény 1922 év őszén mégis a következő volt: tengeriből 803 q, burgonyából 774 q, bab és borsból 60 q, káposztából 93 q, paradicsomból 283 q, paprikából 15 q, kalarábéból 180 q, retek 12 q, ugorakból 176 q, dinnyéből 58 q, ehettől többől 386 q, saláta, ugorka, spenót 24 q, zöldség feléből 132 q, mákból 10 q, hagymából 154 q, cirokból 4.5 q, napraforgóból 26 q, szőlőből 400 q, gyümölcsből 105 q.

Ujából hangsúlyozzuk azonban, — hogy ezek csak hézagos adatok, s nem is minden, csak a főbb cikkekre terjed ki, s ezekhez is egészen bátran hozzászámítottunk még legalább 50 százalékot, ha nem többet. Még csak azt tesszük hozzá, hogy

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

szelvények, divatlanelek és mindentéle
OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.
Kírákatunkat sziveskedjenek figyelemmel kísélni.

Aszodi és Róth divatruház

A Közs. Tiszv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.
Tiszviseleőknek 5 százalék kedvezmény.

a város ezeket a területeket nem ingyen bocsátja egyesületünk rendelkezésére. Holdankint félmázsá bűzát fizetünk bér címen, noha a területet — a hatósági bizonyítvány tanúsága szerint is mi tettük termő földékké, ezenkívül földadóban, — amelyet korábban a város fizetett, — újabban — a legutolsó évben — 1000 aranykoronát fizettünk.

A városi közgyűlésről szóló tudósításokban azt olvastuk, hogy a Munkásházépítő közhasznú rt. működéséről a polgármesterhelyettes-főjegyző úr nem a leghizelgőbbben nyilatkozott és állítólag azt mondotta volna, hogy a rt. nem felelt meg vállalt kötelezettségének, mert eddig egyetlen lakóházat sem emelt Fáj nekünk ez a meg nem érdemelt kritika, amely sajnos ellentétben van a hatósági bizonyítvány megállapításaival is, mert úgy látjuk, hogy most már a polgármesterhelyettes-főjegyző úr is elhagyott bennünket, pedig a ránk következő kritikák időkben az ő értékes támogatásától is sokat reméltünk. A kötelesség: kötelesség, s nekünk ezeket a helyt nem álló adatokat helyre kell igazítanunk.

Úgy hisszük, hogy ezeknek az adatoknak az ismerete után a polgármester-helyettes ur elfogja ismerni, hogy a vezetőség mindent megtett, amit az adott viszonyok között a cél elérése érdekében meg lehetett tenni. Ha a kereskedelmi kormány a jelentős állami hozzájárulást, amely szerződésileg volt biztosítva, annak idején megadta volna, bizonyára nagyobb volna az eredmény. Így azután csak szerény eredményről beszélhetünk. Ezek a következők:

Amint azt a fenti közigazgatási bizonyítvány is megállapítja, a „Szántó Győző telepen” egy és a „Széchenyi” telepen egy törzsház épült és pedig az egyik 2 szoba konyhás lakással, irodával és raktárral, a másik pedig 1 szoba konyhával, terrasszal és irodával. Ezekben ezidőszámtal 3 család lakik, összesen 10 családdal. A Széchenyi telepen ezenkívül még két lakóház épült, amelyekben 2 család nyelt elhelyezést, összesen 5 családdal. Rendbehoztuk az Árpád-telepi épületet, amely az átvétel idején istállószerű hodály volt, abban lakik 2 család 6 családdal. A Petőfi telep észszházát szintén lakható állapotba hoztuk, kibővi-

tettük és ott is lakik állandóan 1 család 3 családdal. Ez összesen 8 család 24 családdal.

Megvalljuk őszintén, mi sem vagyunk ezzel az eredménnyel megelégedve, mert hiszen mi a programunkat akartuk és akarjuk megvalósítani. Az eredménytelenség oka azonban nem bennünk, hanem a viszonyokban keresendő. Természetesen a város földje így sem maradt parlagon, mert hiszen amint fentebb kimutattuk, azokon a jelentős kertkultúra fejlődött ki.

Ezek után a magunk részéről is bátran megállapíthatjuk, hogy a „közhasznú” gyűjtőnév alatt ismeretes intézményeink megszűnése a város közönségének a jól felfogott érdekében pótolhatatlan veszteséget jelent. A két mintatelepnek az elvesztése pedig az egyesületre nézve egyenesen katasztrófális és — amint öreg barátunk cikke is bizonyítja — néhány kisebbszertű házastelek létesítésért nem szabad feláldozni ezt a szép gondolatot. A múlt évben is két kert telepünket vette el a város. Szívesen mondtunk le róluk, mert tudtuk, hogy az építkezés megindításáért áldozatokat kell hoznunk. Ezenfelül azt is reméltük, hogy bérlelőinket más földdel fogja kárpótolni a város. A Wesselényi és Márk Endre telepek után most újból négy telepünk szűnne meg. Ha ez a terv valóra válik és ha a város az utolsó pillanatban nem jelölkihelyettük másat — a mi működésünk helyrehozhatatlanul megbénul. Víztoronyot, vízvezetékét, alagsóvezetést milliárdos költséggel mi már nem tudunk többé emelni. A mintakereszetet, palánta-telepeket pótolni új kertész lakásokat emelni, fejünk felett a 2-3 esztendősi bérleti szerződések Damokles kardjával, nem vagyunk képesek.

Megvalljuk őszintén, mi nem hiszünk abban, hogy ez a terv valóra váljon. Akárki akármin mond, mi mégis bizalommal nézünk a jövőbe. *Annaj bizonyos, hogy a kert egyszerű elnöksége ezt a derék, most már ezreket tevő, bérlelő társadalmat nem fogja cserben hagyni soha.*

Hálás köszönetet mondva a tek. szerkesztőségnek a jóindulatu támogatásért, ügyünket továbbra is szeretetükbe és érdeklődésükbe ajánljuk.

Az intézőség.

Megkezdődtek a próbák a színháznál

Szombat este megnyitó díszelőadás lesz - Szezonnyitás előtt

Megnépesedett a Csokonai-színház udvara. A társulat tagjai már mind itt vannak. Kardoss igazgató a rendezőkkel és a karmesterekkel egyetemben lázas előkészítő munkálatakat folytat. A próbák már nagyban folynak úgy a prózái, mint az énekes darabokra. Valóságos kis forradalom van most a színház környékén. A próbákon kívül nagyban folynak a munkálatok a színpadi kellek, világítás satöbbi kiegészítésén. A nézőtérre a megkopott széksorok javítása s egyéb szükséges belső kiigazítások előrehaladott stádiumban vannak, még az udvaron is folyik a munka a külső járda járda, kerítés stb. javításával.

A művészcsoport tagjai üde, friss hangulathoz csodálatos csoportokba verődve. Remete Géza operett főrendező — akinek neve, miután igazgatói tag, nem lett megemlítve a színiügyi bizottság ülésén — mindenütt jelen van — ő nem ismeretlen előttünk, mert Heltai igazgatósága idején működött nálunk. Remete ma is az, aki a múltban volt kellemes, előzékeny, kedélyes, de szigorú főrendező akinek szeme mindenütt ott van.

A színház színházeleji műsorára vonatkozólag kérdést intéztünk Kardoss igazgatóhoz, aki a következőket mondotta:

— A színházat szombaton, a „Lőcsei fehér asszony” díszelőadásával nyitom meg. A közeli műsorra már nagyban folynak a próbák, naponta háromszor, délelőtt, délután és este. Vasárnap délután a Postás Katicában fog bemutatkozni Szömörkényi Franciska énekesnő, Szigeti Jenő, Tamás Benő és Kristóf Ferenc, a tehetséges énekes színész, akit bonvivantnak szerződöttem. Vasárnap este a Marica grófnőben látjuk viszont Timár Ilát, akit nem szükséges külön bemutatnunk a debreceni közönségnek. Ekkor fog még bemutatkozni Antók Ferenc énekes bonvivant, nagyszerű hangú, kitűnő színész, aki egy csapásra megfogja hódítani a közönséget. Hétfőn ismét a

Lőcsei fehérasszony megy. Kedden az Arvácskát játsszák s ebben fog tulajdonképpen Tamás Benő bemutatkozni.

— Egyelőre a műsor még eddig van beállítva. Sorra kerülnek a Dolly című operett, utána pedig a Papa című vígjáték. Ebben mutatkozik be Hermann Manczi szende és vígjáték szubrett, továbbá Bársony Aladár és játszani fog benne Kardoss Géza is. A Papát körülbelül szeptember 12-én játsszák. Rövidesen bemutatják a Nagyhercegnő és a pincér vígjátékot s egyúttal ez lesz a szezon első premiéréje. Hamarosan rátérnek a programba vett klasszikus darabok előadásaira is, melyek közül Peer Gynt lesz az első.

Tegnap este érkezett meg Szegő Lili, aki külön meglepetésszámba megy a közönségnek. Kitűnő hangú, ügyes színésznő, akinek toaletteljei szenzációsak. Mindegyik külön-külön remeke a bécsi divatszalonoknak Szegő Lili valószínűleg a Bajadérban vagy a Szerencsetáncban fog bemutatkozni.

A bérletek iránt igen nagy az érdeklődés s a régi bérlelők jó lesz, ha

Az eltűnt gazdasági főhadnagy

Széleskörű nyomozás a kincstár milliárdja után - Elfogató parancs és körözés Laubing József ellen

Kínos feltűnést keltett Laubing József, debreceni 11. gyalogezredbeli gazdasági főhadnagy rejtélyes eltűnése. A főhadnagy 1 milliárdnál nagyobb összeggel tűnt el, ami érzékenyen érinti a katonai kincstárt.

Napok óta tart a nyomozás, de mindeddig eredmény nincs. A gazdasági főhadnagynak teljesen nyoma veszett és ha szökni akart a nagy összeggel, azóta kényelmesen végrehajthatta szándékát és akár gyalogszerrel is átsétálhatott a trianoni határon.

Az eddigi nyomozás adatai szerint csak annyi bizonyos, hogy a felvételezés szabályszerűen eszközölte és Debrecenből Püspökladány felé elutazott. Onnan kellett volna tovább utaznia rendeltetési helyére, Berettyóújfaluba. Oda nem utazott, mert ott hiába várták. Hová utazhatott tehát? Itt áll holtponton a nyomozás.

Mese a titokzatos gépkocsiról

Szemtanuk, akik Debrecenen kívül, az elutazás után látták volna, nincsenek. A katonai szolgálatot mindeddig kifogástalanul végző főhadnagy, a szabályoknak megfelelően végezte munkáját. Mások is teljesítették ily nagy összegű kifizetéseket, pontosan el is végezte dolgát. Most, hogy rejtélyesen eltűnt, bűncselekményre gondolnak először.

Ellenőrizhetetlen hírek keringenek róla Berettyóújfaluban és ezek közt szerepel az a titokzatos automobil is, amely állítólag az eltűnés idején a püspökladányi állománál lett volna. Ezen az automobilon három uri külsejt egyén tilt.

Most is a mesék garmadája. Erre az autóra csalták volna föl a főhadnagyt, hogy Berettyóújfaluba iszik. A mese szövege szerint a fő-

betartják a terminust, mert olyan nagy ostrom alatt tartják az ujonnan jelentkező bérlelők a színházi irodát, hogy azontul nem érvényesíthetik a régi bérlelők jogait. Minden jel arra mutat, hogy az új szezon az új nagyszerű társulattal olyan kitűnő előadásokat fog produkálni, amelyek méltán megérdemlik a közönség érdeklődését és pártfogását. Azt hisszük, hogy Kardoss igazgatónak ez az áldozatkézsége, mellyel az új társulatot összehozta, megértésre fog találni a közönség köreiben és ehez méltón látogatott lesz a színház.

Rendkívül érdekesnek ígérkeznek a bemutatkozó előadások, melyekre feltétlenül minden kulturérzékű polgár el fog menni. A színésznők és színészek körében az a hír, hogy Timár Ilá a színház közelében lakást keres, ugyancsak Remete Géza is hasonló gondokkal küzd. Kéri az ajánlatokat a színházi irodába beadni. Remete Géza főrendező még annak közlésére kért fel bennünket, hogy azok a fiatal hölgyek és férfiak, kik a színháznál statisztálni akarnak, jelentkezzenek a színházi irodában.

hadnagyt utközben megölték és kifosztották.

Mindez azonban csak a fantázia szüleménye, sokkal több valószínűség szól amellett, hogy a főhadnagy nem lett gyilkos merénylet áldozata. Az a gyanú, hogy pontosan és minden részleteiben kidolgozott és pontosan végrehajtott szökés esete forog fenn. Erre vall a kiadott elfogató parancs és a köröző levél is.

Bár az eset még a múlt héten történt, a nyomozó hatóságok semmiféle értesítést nem adtak ki s pedig a nyilvánosság elől való elzárkózás ilyen esetben nem használ, sőt a nyomozás kárára van, mert Laubing Józsefet sokan ismerték és ha rejtélyes eltűnésekor nyomban a nyilvánosság elé kerül az eset, igen értékes adatok juthattak volna a nyomozat kezei közé.

Ilyenkor nem elég, ha csak a rendőrség, csendőrség és határrendőrség kapja meg az értesítést és a személyleírást, hanem a nyomozás sikere érdekében bele kell vonni az ezerszemű nagyközönséget is.

Nem lehet indokolni a nyilvánosságától való elzárkózást azzal, hogy a hadsereg jóhírnévének árt az ilyen esiet gyors feltárása, mert sokkal többet árt a titkolódzás és az ennek nyomán gombamódra felburjánzó hírek csupán a Léderer-ügyre mutatunk intőpéldaképpen. Léderer Gusztáv sötét bűnének feltárása nem ártott a csendőrség tisztikara jóhírnévének, sőt a nyílt feltárás bizonyította, hogy aljas bűnével egyedül állott. A nyilvánosság munkás részvétele a nyomozatban nagyban elősegítette a Kodalka hentesmester törbecsalásának, megölésének, feldarabolásának és kirablásának teljes kiderítését.

Ez esetben sem használt, sőt ártott a régi, idegen rendszerből ittragadt szokás, a titkolódzás: ha csakugyan rablógyilkosság áldozata az eltűnt gazdasági főhadnagy, akkor a sötét bűncselekmény elkövetőinek hasznát a titkolódzás, ha pedig gondosan előkészített sikasztás büntette és akkor a szökés sikerét mozdítja elő.

Keztyük minden idenyre legnagyobb választékban
Schön Sándor
 keztyű, kötszer és orvosi műszertárában
 Debrecen. Plac-u. 14. Csapó-u. sarok.

Hírek

Hadőzvegyek és hadiárvák figyeimébe.

A 39-es emlékmű bizottság 100 hadiárvát és hadőzvegyet vendéggel meg a folyó hó 6-án vasárnap tartandó emlékmű leleplezése alkalmával. Felkérem ennél fogva a hadőzvegyeket és hadiárvákat, akik a megvendéglést igénybe óhajtják venni, hogy a „Hadróa” Szent Anna-utca 12. s. am alatti irodájában délelőtt 8—12-ig és délután 3—6-ig jele tkezenek.

Gyülekezés vasárnap reggel 8 órakor a csoport, helyiségében az ebédre szóló jegyek ugyanakkor vehetők át.

Egyben felkérem a „Hadróa” mikden egyes tagját, hogy az ünnepélyen részt venni sziveskedjenek.

Gyülekezés tagjaink részére is Szent Anna-utca 12. szám alatt vasárnap délelőtt 8 órakor.

— **A rektor elfoglalta hivatalát.** A Tisza István tudományegyetem 1925—26. tanévi Rector Magnificus: dr. Lencz Géza egyetemi ny. r. tanár, az egyetem kormányzatát folyó évi szeptember hó 1-én átvette. Fogad köznapokon d. e. 12—1 óra között.

— **Titokzatos körülmények között elűnt csecsemő.** Budapestről jelentik: Névtelen feljelentés érkezett a főkapitányságra, amelyben azt állítják, hogy Attia-körut egyik házában egy anya bestiális módon elpusztította a 4 és fél hónapos csecsemőjét. A környék lakóinak gyanus volt a házaspár. — Körülbelül két héttel ezelőtt észrevettük, hogy a 4 és fél hónapos csecsemő eltűnt. A lakók közből emlékeznek arra, hogy a gyermek eltűnése idejében a nap-számoséknál egész nap erősen tüntek a konyhában, pedig máskor csak este szoktak tüzet gyújtani. A lakásból igen különös, folyó füst áradt ki, mintha zsir égett volna. A környék lakói most azt gyanítják, hogy az anya a csecsemőjét megfojtotta és ezután elégette a tűzhelyen. A rendőrség ebben az ügyben a nyomozást megindította.

— **Vigszínházban a Nibelungok!**

— **A magyarországi fényképészek kongresszusa.** A budapesti fényképészek ipartestületének kezdeményezésére a magyarországi fényképészek országos kongresszusa gyűlték össze Budapesten. A kongresszus ma délelőtt vette kezdetét a könyvkiadói kiállítás-al az iparcarnokban. Torda József ipartestületi elnök üdvözlőbeszéde után az ünnepi megnyitót S. enes Adolf ipartestületi alelnök tartotta. Utána Veress Pál a modern fotográfiáról tartott előadást. A fotográfiát illetőleg a szerző jog védelmét Hollnagier László ismertette. A tanonképzésről Torda József beszélt. A Gundel étteremben rendezett társas ebéd után a kongresszus tagjai Vácra utaztak, ahol a Kodak fényképészeti gyárat tekintették meg. A gyár által a fényképészek részére rendezett bankett után este 8 órakor érkeznek vissza a jóvároshá.

A város csak a jövő évben helyezi vissza a Csokonai-színházban a magyar koronát

Némethy László szobrász előnyös ajánlatát a városi tanács ma sem fogadta el

Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk már arról, hogy Némethy László szobrászművész újabb ajánlatot tett Debrecen városának a Csokonai-színházban a színpad felett levő magyar korona megmintázására és feltételére vonatkozólag s ezt a munkát 450 aranykoronáért lett volna hajlandó elvégezni.

Azonban dacára annak, hogy az ajánlat minden tekintetben előnyös volt s ezt az egyik tanácsnok maga is elismerte, a városi tanács mai ülésében mégis úgy határozott, — hogy a koronát csak a jövő évben fogja feléltetni régi helyére, mert

a városnak jelenleg nincsen rá kellő fedezete, ámbar mindössze öt és fél millió koronáról van szó.

A jövő év folyamán a Csokonai színházban különben általános javításokat fognak eszközölni s erre a célra a költségvetésbe nagyobb összeget fognak beállítani.

Ilyen körülmények között tehát még egy évig — már a hetedik — kell várni, hogy Szent István koronájának mása méltóképpen díszítse a színházban Magyarország címerét. Reméljük, a jövő évről nem fog elmaradni.

Egy debreceni ifjút mérnökdoktorrá avattak a braunschweigi egyetemen

Mint köztudomású, a németországi és más külföldi egyetemeken sok magyar hallgató van, akik azért mentek ki külföldre, hogy nagyobb tapasztalatokat és tudást szerezhessenek vissza hazájukba s gazdagabb és értékesebb tudással szolgálhassák azt.

Gerő Istvánról, egy debreceni fiatalembről, aki tanulmányait a debreceni kegyesrendi főgimnáziumban végezte s itt is szerzett érettségit jó eredménnyel, azt a hírt kaptuk, hogy miután a németországi braunschweigi egyetemen vegyész-

mérnöki oklevelet szerzett s a vegyész-mérnöki doktorátus alapját képező utolsó szigorlatot is sikerrel kiállotta, a múlt hó 25-én a braunschweigi műegyetemen doktor mérnökké avatták.

Gerő István, aki tanulmányait a legnagyobb anyagi küzdelem között végezte, távol a szülői háztól, messze külföldön, néhai Gerő Dániel állatorvos fia. A nagy jövő előtt álló, szép eredményeket produkált fiatal ember doktorráavatását Debrecenben élő családja és ismerősei nagy örömmel fogadták.

Abd el Krim, a rifkabilok vezére nyilatkozik terveiről

A marokkói vezér levelet írt Bécsbe

Bécs, szeptember 3. A „Dö. Tageszeitung” alapján a Tiszántúli Hírlap bécsi szerkesztőségének ma módjában van Abd el Krim egy szenzációs levelét közölni. A nevezett bécsi lap levélileg felkérte Abd el Krimet, a franciákkal és spanyolokkal harcban álló rifkabilok vezérére, hogy nyilatkozzék terveiről. — Abd el Krim eleget tett a bécsi lap kérésének és titkáranak nyilatkozatot diktált, amelyet ezután megküldött a „Dö. Tageszeitung” szerkesztőségének Bécsbe. — Abd el Krim szenzációs levele a következőképen

hangzik:

— A legnagyobb nyugalommal várjuk a francia-spanyol offenzívát. Harcolni fogunk, de erőnket nem fogjuk eltékozolni. A bika nem fog minket szarvára venni és levegőbe hajítani. A nagy akció tehát könnyen a pusztai levegőbe való lő-kés lehet a franciák és spanyolok részéről. Hegységeink megvédenek bennünket és megkönnyítik akcióinkat. Minél inkább előrehalad a franciák és spanyolok támadása, annál rosszabb reájuk nézve. A sivatag homokjában nehezen lehet pi-

henni. Ha ketten húzzák a kötelet és az egyik elengedi, úgy a másik — a földre esik. Eppen azért a franciák és a spanyolok helyesen tennek, ha nem lennének olyan nagyon vérmesek. Egyszer már megmondottam nekik: — Szivleljék meg, mit akartok: Adjanak nekünk függetlenséget, loyálisan, minden hátsó gondolat nélkül. Franciaország elvéri, a gloire utáni vágy könnyen blamázshoz vezethet.

— A francia generálisok azonban tajtékznak a dühtől. Ki akarnak bennünket irtani, el akarnak minket pusztítani. Könyörület nélkül, fogaikat csikorgatva vezetik a háborút. Mindezt a kulturális misz-szió és gloire nevében, azonban a megfélemlített és elbódított nép vére vel és pénzével.

— Painlevé tartós és igazságos békéről beszél. Teljes autonómiát akar nekünk adni, azonban csakis a szerződések keretén belül és a marokkói szultán szuverenitásának elismerésével. Még sohasem állították úgy feje tetejére, sohasem becs-telenítették úgy meg az igazság fogalmát, mint azóta, mióta a francia hatalmasok Poincarétól kezdve aki ebben iskolát csinált, a népekre reá kényszerítették a különböző „igazságos” békeszerződéseket. Autonómiáról beszélnek a franciák egy olyan szultán szuverenitása alatt, aki Franciaország bábja és olyan nemzetközi szerződések keretén belül, amelyek a függetlenséget illuzórikussá teszik. És mindezt még a francia jószívűsége való hivatkozással mondják és ezután fenyegetésként hangsúlyozzák, hogy hogy a mi kezünkben van a döntés a háború és béke kérdése fölött. — Szomorú jelensége a szellemi züllés nek, hogy egy miniszter ilyen tartalmatlan frázisokkal bódítja el a közvéleményt.

— Egész másként és sokkal tárgyilagosabban beszélt Primo de Rivera, a spanyol diktátor, ami reánk nézve annál örvedetesebb, mivel ezáltal már megnyilvánult a szövet-ségesek közötti meghasonlás, amely majd a hadműveleteknél is bizonyára kifejezésre jut. A spanyoloknak már hosszabb idő óta adunk leckéket, mint franciáknak és elégtétellel állapíthatom meg, hogy a spanyolok már tanultak és meggyeztek egyet-mást a leckékből. A franciák azonban a maguk bórén akarnak tovább okulni. A franciák még mindig XIV. Lajos rabló-politikájánál tartanak és saját rossz lelkiismeretüket biztonsági szerződésekkel akarják megnyugtanni és nem veszik észre azokat a veszélyeket, amelyek világ-pozíciónkat fenyegetik. — Angliának elég dolga van önmagával és így az ő segítsége mindinkább illuzórikussá válik.

— Nem igaz, hogy mi a kulturát fenyegetjük, igaz azonban, hogy lángot gyújtunk, amely felett Németország is megmelegítheti kezeit. Erkölcsi igazságunk tudatában kiáltjuk oda mindenkinek, aki meg akar bennünket semmisíteni: Jöj-jetek!

A levélből kitűnik, hogy Abd el Krim nemesak ügyes hadvezér, de ravasz diplomata is. Mivel levelét egy német nácionalista, pángermán lapnak írta, felhasználta az alkalmat, hogy a párisi békeszerződéseket is támadja és utaljon arra, — hogy a rifkabilok győzelmét a franciák felett Németország is kamatoztathatja. A levél egyébként augusztus 18-ról van kelteve és aláírása „Abd el Krim helyett a titkára.”

— **Vigszínházban a Nibelungok!**

— **Az agost. hitv. evang. elemi iskolában tanévnyitói isentisztelet f. hó 5-én, szombaton d. e. 9 órakor lesz, melyet Farkas Győző ev. lelkesz végez.**

Figyelem! Tankönyvcseré! Már megkezdődött!

Tavalyi tankönyveit becserelem csekély ráfizetéssel ez évben használtakra. — Használt tankönyveket féldrón adok. — Fűzetek, írószerek, rajzeszközök és mindenféle papíru olcsó drón. — Ne sajnálja a társadsgot, meg lesz lenve, hogy milyen olcsón vásárol, ha eljön a **Balhyanyi-u. 6. sz. alá, az**

Alföldi könyv- és papírkereskedésbe.

Őszi és téli

valódi angol különlegességek

megérkeztek

Feldheim Imre

POSZTÓHAZABA, KOSSUTH-UTCZA 6. SZÁM.

Előkészületek a 39-esek emlékünnepeire.

A 39-es emlékmű-bizottság közli a közönséggel a következő tudnivalókat a vasárnapi emlékünnepeivel kapcsolatban:

Torlódások elkerülése végett az ünnepély alkalmából székek lesznek elhelyezve az emlékmű körül. Az ülőhelyre igényt tartók jelentkeznek pénteken délután 4—6 óra között a vármegyeházán, a főispáni titkári hivatalban, ahol részükre jegyet fognak kiadni. Ülőhelyet csak ilyen jegy ellenében lehet az ünnepélyen igénybe venni. Ugyancsak ott, a főispáni titkári hivatalban válthatók meg a díszbédre szóló jegyek.

A bizottság közli a 39-es hadi özvegyekkel és árvákkal, hogy részükre megfelelő helyet biztosít az emlékmű körül. Erre az elkülönített helyre azonban csak azokat bocsátják be, akik a Hadróá-tól erre igazolványt szereznek. Leghelyesebbnek látszik, ha a hadiözvegyek és árvák a Hadróá épületében, Szent Anna-utcán gyülekeznek vasárnap reggel és onnan együttesen vonulnak az istentiszteletra, illetve az emlékműhöz.

Az ünnepélyt rendező bizottság ismételt felhívja a háztulajdonosokat, hogy házaikat lobogózzák fel.

Minden volt 39-es tartalékos köteleseinek ma, csütörtökön este fél 9 órakor az Angol-Királyné fehértermében tartandó bajtársi összejövetelen megjelenni, az ünnepélyvel kapcsolatban még hátralévő teendők megbeszélésére.

TUZSDE

Terménytűzsdé

A mai terménytűzsdén az irányzat lanyha volt. Buza, rozs, korpacsökkent, tengeri csendes, a forgalom csekély.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidék buza 357.5—360, egyéb 350—355 77-es tiszavidék 362.5—365, egyéb 355—360, 78-as tiszavidék 365—367.5, egyéb 360—362.5. 79-es tiszavidék 367.5—370, egyéb 362.5—365, sörárpa 310—360, korpacs 175—180, rozs 255—260, tengeri 270—275. A többi változatlan.

Zürichi zárlat.

Páris 24, London 2510.5, Newyork 517—háromnegyed, Brüsszel Brüssel 2320, Milánó 2060, Hollandia 208.25, Berlin 123.13, Bécs 72.85, Szófia 375, Prága 1530, — Varsó 90, Budapest 72.70, Belgrád 925, Bu-kareat 260.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhatás 2200. Árak: könnyű 17—19, közép 21.5—22, nehéz 22.5—23.

— Nagy vadászat Radványban. A fővárosból vett értesítés szerint gróf Bethlen István miniszterelnök 12-én Budapesten keresztül Radványba utazik, ahol nagy vadászatot rendeznek.

NIVO kölcsön könyvtár Csapó-u. 11.

A „Tiszántuli Hírlap” telefonszáma 7-88.

Sem technikai, sem gazdasági szempontból nem megfelelő, ha a városi mozi a Csokonai-színházban helyezik el

A városi Tanács valószínűleg egy már meglévő mozi engedélyének átadását fogja kérni - A rendőrkapitányság pártolólag terjesztette fel a város folyamodványát a belügyminiszterhez

Amikor a magyarországi színházak az elmúlt év folyamán kivétel nélkül válságos helyzetbe kerültek, nemcsak a kormány, de maguk a színházakkal rendelkező városok is minden lehetőt elkövettek, hogy a helyzetet segítsenek.

Debrecen városa 20 ezer aranykorona szubvencióval igyekezett a bajukon segíteni, de a helyzet már akkor olyan válságos volt, hogy még a hatalmas összeg sem volt elegendő a színház anyagi helyzetének gyökeres megjavítására.

A város aztán, — mint köztudomású — azt határozta el, hogy a Csokonai-színház helyzetének javítására moziengedélyért folyamodik a mozi aszínházban fogják elhelyezni, ahol délutánonként, a rendes előadás megkezdése előtt 3 órával mozielőadást tartanak. Az ebből befolyó jövedelmet a színház támogatására fordítják.

Ebben az ügyben már meg is történtek az előkészületek. Mint illetékes helyen értesülünk, a debreceni államrendőrség kapitánysága az engedély iránti folyamodványt a napokban pártolólag terjesztette fel a belügyminiszterhez, ahonnan csakhamar le fog érkezni a döntés, amely a körülményeket tekintve, csak kedvező lehet.

Az eredeti terv szerint a mozi a Csokonai-színházban lesz elhelyezve, mivel a tűzvizsgáló bizottság a legutóbbi szemle alkalmával ez ellen semmi kifogást sem tett tűzrendészeti szempontokból. Maga a mozi gép a második emeleti erkélyülés és állóhelyhez vezető bejárat tengelyében nyer elhelyezést. Hogy pedig a gép környéke is mindenképpen biztosítva legyen esetleges tűz ellen, a gépet valószínűleg asbest-fallal veszik körül.

A tűzbiztosítás szempontjából különben a városi tanács mai ülésében egy három tagból álló bizottságot delegált, amely Borsos József városi műszaki tanácsos, Rimanóczy József világiatási vállalati igazgató és Tóth István törvényhatósági bizottsági tagból áll.

A mai tanácsülésen a mozi ügyvel kapcsolatosan egy új terv merült fel. Dr. Magoss György polgármesternek ugyanis az a véleménye, hogy a mozinak a színházban való elhelyezése sem technikai, sem pedig gazdasági szempontból nem helyes és ha valami módon lehetne, másképpen kellene megoldani a kérdést. A mozielőadás után ugyanis hosszas szellőztetésre, esetleg takarításra lesz szükség, ehhez pedig a színházi előadások miatt nincsen elegendő idő, másrészt pedig a közönség vagy egyáltalában, vagy csak alig tudna megszokni ezt az új mozi, míg a mostani mozgósínházak általánosan megszokott ilyen szórakozóhelyek.

Ilyen körülmények között a város nem éri el a célját a mozival, hogy tudniillik ezzel is hathatósan támogassa a Csokonai-színházat. Epen ezért más módhoz folyamodnak.

Tekintettel arra, hogy Debrecenben jelenleg három mozi, az Uránia, a Vigaszínház-mozgó s az Apolló egy kézben van, amelyek közül egy rendszerint csak 3—4 hetenként tart előadást, ami azt mutatja, hogy az arra szóló engedély átadása elé semminemű figyelembevehető akadály nem gördülne, a városi tanácsnak az a szándéka, hogy az engedélyt nem megkötötten a Csokonai-színházba kéri, hanem esetleg a már most is meglévő három mozi egyike engedélyének átadásáért fog a belügyminiszterhez folyamodni.

Helyesnek tartjuk a városi tanács azon véleményét, hogy a mozinak a színházban való elhelyezése egyáltalában nem fogja kellőképpen szolgálni a kívánt célt, míg ha a város a három mozi valamelyikét kapná meg, ezáltal valóban hathatósan segítenének a Csokonai-színház válságos helyzetén. Ez a másik oldalra nézve nem jelent lényeges veszteséget, hiszen egy moziban, mint említettük is, huzamosabb ideig nem tartanak előadást. Most például az Apolló moziban csak vasárnapokon játszanak, míg télen, amikor a fűtés ideje elérkezett, ez a szünet még tovább is tartani szokott.

Mindenesetre a belügyminiszter fog dönteni afelett, hogy a Csokonai színházba adja-e meg az engedélyt, vagy pedig egy már meglévő mozi-jogosítványt adjon át Debrecen városának.

— Az iparostanonciskola szükségletkimutatása. Egyik utóbbi számunkban részletesen beszámoltunk már arról, hogy az újonnan felépítendő debreceni iparostanonc iskola szükségletkimutatása elkészült s az a városi tanács előtt be is lett mutatva. A tanács az egész szükségletkimutatást most dr. Csűrös Ferenc köznevelődési tanácsnok javaslatára kiadta a népnevelési bizottságnak, hogy szójon hozzá, tegye meg észrevételeit a szakoktatás szempontjából is.

— Bekerültek Párlsban. De Monsie einöklésével a Sorbonne-nagytermében tegnap délelőtt nyitották meg a 24. bekerültek. Az egyes országok kiküldötteinek beszéde után De Monsie beszélt, aki szerint a béke nem annyira a szív ügye, mint inkább az értelem dolga.

— Beiratás a városi ovodába. — Debrecen sz. kir. város ovodájában a beiratás f. évi szeptember elsején kezdődik és tart 6-ikáig. Minden szülő tartozik 4 éves korát betöltött és még 6 éves korát be nem töltött gyermekét beiratni, tartozik rendszeren ovodába járattatni, mert az igazolatlanul mulasztókat szigorúan fogják büntetni. Beiratáshoz szükséges a születési és himlőoltási bizonyítvány. Az ovoda ingyenes, fizetni semmit sem kell.

— Vigaszínházban a Nibelungok!

x Ablakok minden nagyságban gyári árban kaphatók. Blattner ablakgyár, Szív-utca 14.

— Wacha fest. mos, tisztít a legolcsóbban. Simonffy-u. 55.

— Uj koplaló rekord. Az egyik amerikai lap írja, hogy egész Amerikát lázra hozta egy clewleni magyar nyomdász, Varga Sándor, aki új világrekordot teremtett az éhezésben. 51 napig nem evett semmit és ezzel legyőzte a világ legnagyobb koplalóművészt is.

Halló! Halló!
Felruházzuk
ÖNT és FIAIT

nagyon olcsóért ha felkeresi a

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházát

Plac-utca, Bikaszálló épület

Sport

A Kassa-Debrecen

Közötti uszóversenyt vasárnap délután fél 3 órakor tartják meg a Városi Uszodában a DEAC rendezésében. A szenior számokban Kaszáról indulnak: a 100 m. hátúszásban Messinger Lajos, aki 1 p 23 mp-el nyerte meg Szlovenszko bajnokságát. A legjobb vidéki idő 1 p 36 mp, 100 m mellúszásban indul Vozári, a 100 m gyorsúszásban Neményi Béla. Hölgyuszók: Neményi Elza, Schidlauer Rózi és Riba Terus. Az ifj. számokban Jackó, Uhinnyák, Földi, a junior számokban Csapó és dr. Naményi indulnak. Az uszóversenyen a szokásos számok alkotják Éa programot. A versenyt Kassa-Debrecen közötti vízpoló meccs zárja be. Kassa vízpoló csapata nagy játékerőt képvisel, legutóbb Egerrel 2:2 eldöntetlen arányban mérkőzött.

A kassaiak szombat délután 8 órakor érkeznek Debrecenbe.

A Dél-Kelet

Közötti atletikai verseny most vasárnap kerül ldöntésre. Az ország két legjobb kerületének összecsapása a zezon kimagasló eseménye, mert a két országgröz körülbelül egyforma erőt képvisel. Kelet válogatotjai a következők: 100 és 400 méter Szokoly (DGASE) és Szántó (DTE), 800 méter Baresy (DEAC) és Buday (SzMOVE), 1500 méter Gyulay és Alexa (DEAC), 5000 méter Gyulay (DEAC) és Gégeny (NyTVE), Gerelyvetés Bácsi HTE és Gally (DEAC). Súlydobás dr. Kirchoffer (DTE) és Gally (DEAC). Diszkoszvetés Rockenbauer Debreceni GASE és Gally (DEAC). Magangrás Létray (NyTVE) és Veres (DTE). Távolugrás Páter (DEAC) és Létray (NyTVE). Rudugrás Hadházy (DEAC) és Király GASE. Olimpiai staféta: Szántó, Szokoly, Hadházy, Baresy.

Az I. oszt. bajnoki mérkőzéseket vasárnap indulnak meg és az I. fordulón a NyKIKSE-DKASE NyTVE-Ny Bőriparosok és a Berettyóújfalusi SE-DTE csapatai találkoznak s mind a három mérkőzés vidéken zajlik le. Legnagyobb érdekesség a DKASE nyiregyházi játékát kíséri. A BUSE-DTE meccsen is egyenrangú erők állanak szembe, de a NyTVE már alighanem biztosan veri az új I. osztályú csapatot.

A Corinthián díjmérkőzések során tegnap a BEAC a nagy formában levő Postásokkal játszott, de nem tudott győzni ellene. Eredmény 3:3. (1:0).

Az eredeti sorolás szerint a DVSC-nek 8-án kellene lejátszania korábbi mérkőzését, de ez valószínűleg elmarad, mert a Vasas-Győri ETE mérkőzést még nem benyolították le. Hátralevő mérkőzések: szeptember 8. Vasas-Győri ETE győztese DVSC, Misk MTE-NSC, KAC-BEAC, Postás győztese. A Szegedi AK erővesztő. A közöndöntőket szept. 20-ig le kell játszani, a döntő pedig vagy október 3-án, vagy 11-én lesz.

Debrecenben lesz a jövő évi úszókongresszus.

Az idei kaposvári kongresszuson Szeged és Debrecen képviselői kérték a MUSZ-tól a jövő évi úszókongresszus megrendezését. Szeged idő közben visszalépett és így Debrecenben zajlik le a jövőre a vidék nagy úszóeseménye annál is inkább, mert dr. Magoss György bejelentette, hogy Debrecen városa készségesen vállalja a kongresszus rendezését. A város teljesen díjtalan szállást, sőt nagyrészen ellátást biztosít a versenyzőknek és két vándor-

díjjal is hozzájárul a jövő évi verseny sikeréhez.

A szövetség kapitánya.

Kijelölte tegnap azt a válogatott keretet, amelyből az osztrák-magyar és a spanyol-magyar válogatott team fog rekrutálódni. A válogatott jelöltek a következők:

Kapusok: Zsák, Amsel, Lantos. Háttvédek: Fogl II., Hungler II., Mayherr, Takács I, enkey I. Jobbfedezetek: Rebrí, Fuhrman, Kelchen Pesowick, Vámos. Centerhátok: Zloch, Ságny, Kléber, Búsa. Balfedezetek: Nádler, Müller, Bobrik. Jobbösszekötők: Molnár, Takács. Centerok: Orth, Holzbauer. Balösszekötők: Spitz, Opatá. Balszélsők: Jenny, Dröszler, Kohut. A tréningeket Jimmy Hogan az MTK trénera vezeti.

A DTE futbalszakosztálya.

Ma este fél 9 órakor a Pannóniában szakosztályi ülést tart, amelyre a tagok minél számosabb megjelenését kéri a vezetőség.

Színház

Színházi iroda jelentése.

A t. bérlők figyelmébe! Bérletek a színházi jelentés feltételei mellett a titkári irodában délelőtt 10-1-ig már eszközölhetők. — Az óriási érdeklődés és előjegyzések miatt a régi bérlők igényeinek csakis 10-ig tehet eleget az igazgatóság.

A mozgószínházak műsora:

Vígyszínház: Két sláger egy előadásban! Chaplinal a főszerepben „Grand Hotel Muesca.” Vigjáték 6 felvonásban és „Kisértekét éjszakája” „Kis szeleburdi”. Furcsa történet 5 felvonásban Dorothy Gish-el. **Uránia: Vigest!** Zoro Huruvál, „Szökjünk meg tanár úr.” Vigjáték burleszk 6 felvonásban. Kísérők: Buszter és Lusster és „Nyalóka herceg, amerikai burleszk 2-2 felvonásban.

Meteorban esütörtökön a „Diadal mas asszony.” Világláger. Norma Talmadge főszereplésével. Előadások 7 óratól.

x Iskolakönyvek u j és használt, író és rajzszerék legnagyobb választékban kaphatók Antalfy József könyv- és papírkereskedésében. Szentanna- és Varga-utca sarok.

x Klérus mindenütt kapható.

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r.t. könyvnyomda körforgógépein Debrecen, József kir. herceg-u. 6. sz.

6 931925.

Arverési hirdetés.

A debreceni kir. bíróságnak 1925 Pk. 13984. sz. végzése folytán Gabányi Sándor utóda debreceni cég lakos javára 307.000 kor. tőke, ennek kamatai 64350 kor. eddigi a bntti és a még felmerülendő költségekből álló behajlása végett — eddig fizetett összeg betudásával, alperes balmazújvárosi lakos ellen 1925 évi szept. hó 4. napján d. e. 9 órakor Balmazújvároson Csegei-utca 11 szám alatt, székség esetén becsáron alul is eljárvezetem azon 10.440.000 koronára becsült ingóságokat, a melyek a fenti ille ve 8043—925. Pk. számú alapvetési íkonvnyban lefoglalta tak, u. m. mérleg, termény és deszka.

Debrecen. 1925. aug. 17.

Lőrincz Endre
kir. bír. végrehajtó.

x Véggy Gyula szücsmester Debrecen legnagyobb Szörme Aruháza, Piac-u. 4. szám. — Szigorú szabott árak mellett ajánlja: Saál bunda 7—30 millióig. Percbundák 15—100 millióig. Sportkabát 1.500,00—10 millióig. Női bőrkabát 2.500,000—5 millióig. Női bekecses, női sapkák 2—5 millióig. Róka gallér és saálak 5—10 millióig. Elsőrendű férfi bőrkabát 2.500,000—15 millió koronáig. kizárólag saját készítmény.

— Mit hirdet ma az Ingóságközvetítő? (Kálmán-tér 19., ref. püspöki bérpalota, a Fűvészkert-utcai oldalon. Telefon: 11-99.) Mindenki-nek tudnia kell, hogy az Ingóságközvetítő új helyiségében: Kálmán-tér 19., ref. egyházi bérpalota a Fűvészkert-utcai oldalon, költözött át. Az Ingóságközvetítőre ugyanis mindenkinek szüksége van. Ha valamit el akar adni, csak az Ingóságközvetítőhöz fordulhat. Elfogadunk megbízást egész lakás-, üzlet- és iroda-berendezések, hagyatékok eladására, beraktározására. Ha bármit venni akar, mindenekelőtt jöjjön el az Ingóságközvetítőbe. Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett beszerezhet, ha itt vásárol. Páratlan alkalmi vételek régiségekben, díszfagyakban, közszükségleti cikkekben, butorokban, stb. Tekintse meg állandó kiállítá-sunkat! Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: férfi és női ruhákat, vásznakat, kanavásznakat, futószőnyegeket, csipkefüggönyöket, hat személyes porcellán étszervizeket, evőeszköz-készleteket, inga-, falli- és ébresztő-órákat, szentképeket, szobrokat, sodrony-ágybetéteket, egész- és fél hálókat, magános ágyakat, ebédlődivánvokat, ruhaszekrényeket, asztal- és tornos-spórokat és mindenféle ingóságokat. — A világhírű amerikai Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhetők meg részletfizetésre is.

Elmulik a tavasz, közeleg a nyár. Ugy szép a férfi, ha jó ruhában jár. Ez pedig csak úgy lehet: ha

Véghő!

voss egy elegáns öltözké! alkalmi ruhakölcsönzőintézet. Vár-u 2.

Diák sapkák

minden iskolához
Levenő sapkák minden színben kaphatók
Szabó János üzletében, ref. püspöki palota, a Naevlempómmal szemben.

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiüríthatja aszabadalmazott lé-regírtóval. Ötös árban kapható
STERN
üestéküzletében, PIAC-U.10.
Bikavai szemben.
Garantált minőségű varkány és egérintő állanában nagy rakat.

Prima
Porosz kőszén
darabos kőszén, porosz kovács kőszén, száraz tűzifa, fedéllemez,
nagy választékban legolcsóbban beszerezhető

Bartha fallop,
Ispótfly-utca 3-b. Telefon 735

VEGYES

Gazdálkodók! Hentesek! A vágőhid mellett, az Onossay-utca 53. számú ház nagy telekkel, bekötözhető la'assa eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Középiskolai tanulókat iskolák szomszédságában uri ellátásban részesít, magán és hegedűtanítást elvállal tanító. Agárdi-utca 14. 24

Lábon álló szőlő eladó. Böszörményi-ut 31. Értekezhetni mindennap 2—3-ig H324

Eladó közeli községben levő, bő-séges gázforrással és jömeneteli vendéglővel biró, gyógyhatású fürdő. Bővebb felvilágosítás Beresé-nyi 73 alatt nyerhető. 287

Ügyes kifutó fiu felvétetik az Arany Bika fürdő melletti csemege üzletbe. 60

Ügynököt biztosítékkal felveszek, napi 150—200 ezer koronát keres-het. Cim a Debrecen kiadóhivatalá ban. 61

Cserélnék kétszobás lakást mo-dern háromszobással ráfizetéssel. Cimet az Angol Magyar Bankba ké rem leadni. 58

Nőilen rőtös-rövidárus segédnek írásbeli ajánlatát kéri azonnali be-lépésre és egy tanulófiut felvesz — Csengeri, Csapó-utca 18. 56

Különbjejratu butorozott szoba kiadó Havan-utca 70. 55

Eladó egy 29 liter tehén után ne-velt 2 és fél éves szimentáli tenyész bika, Fűvészkert-utca 14., földszint. 62

Besztercei szilva lekvár főzéshez bármely mennyiségben 2500 K-ért kapható lesz. Kettő mázsa megre-n-delést esetleg házhoz szállit olesón. Molnár József, Boeskaikert. Ugyan ott őszí és téli fajalmák. 22

Homokkert. Ovoda-u. 3. szám 1 hold szőlő eladó. Értekezni ugyan-ott. 47

Körfűrész baltával tűzifavágást vállalok nagyobb tételekbe, egy balta motorral eladó vagy kiadó Gyöngy virág-utca 10. F25

Jókarba levő karikahajósgep el-adó. Csapó-u. 52., keresztútület. 37

Kiadó 15 hold tanvász föld a Bán-kon. Értekezni Csapó 99. 49

Hosszú Bösendorfer zongora bér-beadó. Vénkert, Domokos Lajos-u. 20. Értekezés délelőtt. H20

Hasznbérbe adók 108 kat. hold fekete földet okt. 1-re. Értekezhetni dr. Julov Jenő ügyvéd urnál, Ki-rály-u. 2. H23

80 holdas jó homokföld, melyen 20 hold kaszálló, 2 hold erdő, 58 szántó, tanvával eladó. Marozsán Jánosné, Nagyléta. H26

Vámospércsi útfélen három és fél kilométerre 27 kath. hold föld tan-vával kiadó. Értekezhetni Nap-u. 11. F28

Vadászfeqgyver. 16-os, használt, — kitünően lövő. 800,000-ért eladó. — Széchenyi-u. 42. F29

Eladó Monostorpályiban 22 hold homok föld. Értekezni Szalkai-ut-ca 6. F30

Tisztán Kézelt disznózsir. 20—25 kilogram (egy bödőnnel) mérsékelt árért átadó. Boeskaik-tér 3., utcai la-kás balra. 46

Kombóssyu-t 20. szőlő kiadó. Köz-gyám. Városi Árvaszék. 34

Eladó olcő ház. Van rajta 2 utcai szoba, előszoba, konyha, nyárikony ha, ezenkívül 2 rendbeli szoba-kony ha, 1 udvarra nyíló szoba, 3 fáska-mara, baromfi udvar, angol klozet jó vizü kut. csatorna, villanyvilá-gítás. Ára 60 millió. Értekezhetni Homok-u. 77. 50

Eladó egy jókarban levő tricikli illetve háromkerékü bicikli M. Nagy Mihálynál, Színházi átjáró. H33

Vendég-utca 82. számú ház el-adó. 682

Két vagy három iskolás gyerme-ket teljesellátásra elfogadok. Vig-kedvü 14. 18

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felszámolunk a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Hálószobák legolcsóbban Kapha-fők részletre Marozsán asztalosnál. Knt-utca 104. H319

Szántást vállalok Hoffner traktorral bárhol. Darabont Sándor Kismarja, Bihar megye. F311

Biztos exsistenciát nyer hat hét alatt, ha megtanul könyvelni a "Könyvviteli Szakirodás"-ban!! (Kandia ucca 4-b.) Beiratkozás szeptember 4-ig. Hivatalos órák délután 3-tól 8-ig.

Női modell kalapok jutányosan szerezhethők be Jungreisznál. Arany János-u. 37. F353

Fehér és színes filc kalapok kaphatók 110.000 kor., bársony kalapok valamint átalakítások olcsón készülnek. Matta Anna, Csemete-utca 10. 774

Német és zongora órákat ad német egyetemeken képzett tanár. Házhoz is megy. Lehel 45. H11

Saját termelésű, erősen baKaros, zamatos házibor, literenként csak 12.000. Poroszlav-ut 53., Sestakert.

Sofförvizsgára szakszerűen előkészít Kiss gépműhely sofföriskolája Erzsébet-u. 20. 2

Kohn Sándor városi hortobágyi halászlónál folyó hó 4-től friss hal állandóan kapható. 33. sz. halcsarnokban. F5

Értesítés. Első Debreceni Építőipari Szövetkezet, Kandia-utca 4-B Iroda hivatalos óráit reggel 7-12. d. u. 2-6-ig. Telefon 7-41. F6

Zongoratanítást kezdőknek és haladóknak akadémiai tanterv szerint. Lelkiismeretes tanítás. Be-István, Hüvelyes-utca 1. (Kollégium mögött). H22

Olasz nyelv és gitár órákat adok Házhoz megyek. Cim a kiadóban. 39

Fehérnemű üzem Arany János-utca 32. Mindennemű fehérnemű készítését vállalom legpontosabban. F19

Fehérneműüzem Arany János-utca 22. Privát munkát és gépi gomblukasztást vállalom. F29

Zongoránál tanítok, házhoz járok és lakásomon mérsékelt díjért. Cim a kiadóban. H30

Német nyelvi tanfolyamokra — (társalgás, nyelvtan, irodalom, német gyorsírás) beiratások megkezdődtek német tanárnővel. Ferenc József-ut 38. I. em. H28

Társulni közreműködéssel 30-40 millióval, esetleg rövidebb időre is. Cim a kiadóban. 42

Házi varrónő házakhoz ajánlkozik varrni. Bundi-utca 3. F23

Elcserezném utcai 1 szoba, konyha speizos lakásom előszobával, — esetleg kétszobással. Eötvös-utca 116. szám. 57

Sírkövek a közelgő szezonra nagyválasztékban raktáron vagy megrendelésre készülnek Kegyes Ferencnél, Piac-utca. 900

Üzlethelyiség, nagy szoba, konyha, speiz villanyvilágítással átadó. Cim a kiadóban. 56

LAKÁS, ÜZLET

Két szoba, konyhás lakást keres fiatal házaspár, város belterületén. Telefon 3-20. F304

Szolid leányka lakást kaphat Hatvan-u. 36. kereszt-épület.

Magános urnő egy iskolai tanuló leányt elvállal. Bundi-u. 15.

Külön szoba butorozva, magános személy részére azonnal kiadó. Bercesényi 51. 17

Irodánál alkalmas két-három szobából álló helyiséget keresek. Cimet Böszörményi Lászlónál, Miklós-u. 7. sz. kérem leadni. 700

Üzlethelyiség, forgalmas helyen, bármely célra alkalmas, átadó. — Cim a kiadóban. 564

Főtéren levő udvarra nyíló szobát elcerelném ugyanolyannal, vagy pincészetével. Cim a kiadóban

Szolid leány, esetleg iskola tanuló is, lakást kaphat izr. családnál. Hatvan-utca 36. Kereszt-épület.

Piacon két szoba, orvosi rendelőknek, ügyvédi irodának azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 15

Butorozott udvari szoba, különbejárattal kiadó. Miklós-u. 26. H12

Lakást keresek három millió lelépéssel, 1 szoba, konyha, speizost. — Cim a kiadóban. 3

Különbejárattal butorozott szobát keresek Piac-utcán vagy közelében, izr. uricsaládnál. Ajánlatokat Bank tisztviselő jellegére a kiadóba kérek F9

ALLÁST KAP

Terménykereskedőnek kiválóan alkalmas iroda azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. H21

Uj egy szoba, konyha, nagy udvar jószágtartással kiadó. Azonnal beköltözhető. Értekezhetni Erzsébet-utca 61. H29

Utcai szoba villanyvilágítással 1-2 ur részére kiadó. Török Bálint utca 24., II. ajtó. 48

1 szoba, konyha kevés lelépéssel kiadó. Hatvan-utcai kert Gohér-utca 12. sz. 41

Különbejárattal szoba nagy előszobával butorova vagy anélkül kiadó. Deák Ferenc-utca 11. Kereszt-épület. F27

Bejárónőt keresünk — délutáni órákra. Teleki-utca 74. H35

Egy önálló munkás masamódleány alkalmazást kaphat — M. Nagy Mihály kalaposnál, Szinházi átjáró. H32

Jó házból való fiu tanulóknak felvétetik Hungaria cukorkaüzletben. Piac-utca 55. H31

Perfekt szakácsnőt azonnalra keresek. Kétszobás-utca 9. Dr. Pényes. 52

Boltiszolga, fiatal, azonnal felvétetik Gárdos könyvesboltban, püspöki palota. 45

Molnársegédet keresek melletti belépésre, hosszabb idejű működési bizonyítvánnyal. Ajánlatokat, fizetési igények megjelölésével, Sass József gőzmalma, Nagyléta. 12

Pénztárnőknő jó irással azonnal felvétetik Adorján és Mandel fűszerkereskedő cégnél. F31

Intelligens gyermekszertető leányt keresek 2 éves gyermek mellé Batthyány-utca 14. sz. 40

4 éves kisánynomhoz intelligens kisasszonyt keresek. Tolnainé. Bika bérház. F24

Kifutó leányt jó családból felvesz Frank, Csapó-utca 11. 43

Varni tanulók felvétetnek. Hodossyné Kovács Erzsébet, Péterfia 11. 51

ALLÁST KERES

19 éves, négy középiskolát végzett fűszer, csemege, vegyes kereskedő segéd állást keres. Vajthó Miklós, Kozlik Testvéreknél, Tokaj. H25

Jó családból való 15 éves éányomat kalapüzletbe tanulóknak adnám Teleki-utca 3-10. F26

Gépész 43 éves, összes vizsgáival, 20 évi gyakorlattal, józanéletű, — szakember, okleveles lóvasaló, uradalomba vagy malomba ajánlkozik. Mörice-utca 10. Csonka Ferenc. F22

KERESLET

500 aranykorona kölcsönt megfelelő kamat és biztosíték mellett keresek. Cim a kiadóban. F310

Egy vagy két középiskolai izr. tanuló teljes ellátásra elfogadok. József kir. h-utca 10. 667

Középiskolás urit fiut gondosan ellát izr. uri család. Kötűnk oktatással is. Felvilágosítás Szent Anna 6. utcai földszint. F336

Több vagon tengeri befogadására alkalmas görét keresek a város belterületén. Telefon: 15-11. 567

Uricsalád két kisebb középiskolai tanuló teljes ellátására (esetleg oktatással) elfogadok. Cim a „Könyvviteli Szakirodás”-ban, Kandia ucca 4/b. F. 364.

1-2 középiskolás tanuló teljes ellátásra elfogadtatik. Eötvös-utca 7. sz. F319

Felsőbb osztályba járó 2 leányt vagy fiut magános uri asszonyt elfogad, esetleg hivatalnoknőt vagy magános uriaszonyt. Cim a kiadóban. 14

Középiskolás finkat vagy leányokat teljesellátásra elfogad kereskedőny uri család. Cim a kiadóban. 5

Két izr. középiskolai urileányt, vagy fiut ellátásra elfogad özv. Balassané, Csokonai 25. F3

Egy kisebb fajta vaskályhát keresek megvételre. Grósz, Kishegyesi-ut 5. F7

Egy özeipiskolás Kereszttyén leányt vagy fiugyermeket teljes ellátásra 1925-26. tanévre elfogad szerény díjazás mellett Erdei Andrásnál. — Nap-utca 12. H10

Három izraelita tanuló teljes ellátást kaphat. 766

Özv. uriaszony elvállal 2-3 izr. gyermeket teljes ellátásra. Miklós-utca 7. udvarban. F21

A kollégiumi tápintézet 5vi kenyérszükségletének szállítására vonatkozó ajánlatok szeptember 3. — déli 12 óráig — a tápintézeti gondnokhoz beadhathatók. Közlelbi feltételek ugyanannál átvehetőek. 721

Fürdőszobás lakásba teljes ellátással elfogadok izr. Középiskolai tanulókat. Cim Gyémánt, Piac-u. 58. F390

Két didkot ellátásra fürdőszobás és zongorahaszálattal elvállal polgári isk. tanár. Cim a kiadóban. 806

Uri család teljes ellátásra elfogad két leány vagy fiu tanuló. — Zongora, német gyakorolható. — Cim a Debrecen kiadóban. 38

Uri háznál ké középiskolai növendék teljes ellátást kap. Kandia-u. 4b. 35

Zongoragyakorlókát elfogadok. Cim a kiadóban. H34

Özvegy urinő otthont ad felső kereskedelmi vagy egyetemi urileány hallgatóknak. Özv. Nagy Károlyné, Csapó-utca 27. 53

Középiskolai leányt ellátásra elfogad intelligens család. Csapó-u. 52. sz., kereszt-épület. 807

Gyermekeket ellátásra elfogadok. Ugyanott butorozott szoba kiadó. Kossuth-u. 41., udvarban 3. a. H27

Kereskedelmista tanuló a III. és IV. osztályba keresek teljesellátásra ugyanilyen fiu mellé. Cim a kiadóban. H20

Középiskolás gyermekeket teljes ellátásra felvesz uri család. Kossuth-u. 59. H19

Lakást, esetleg ellátást adok középiskolai tanulóknak. Érdeklődni az Apolló divatházban. F32

Két diákot ellátásra elfogad özv. uriaszony. Hatvan-u. 70. 44

Ertékes

ajándékot kap

már 300.000 ezer K készpénzvásárlásnál

Friedmann Ignécz és fia

női divat és konfekció nagyruházában

Piac ucca 65., Szent Anna uccával szemben.

ELADAS

Eladó ház, Csillag-utca 54, 65 millióért. 628

Iroda berendezési tárgyak eladók. Futura, Piac-utca 44. Megtekinthetők délelőtt 9-11 óráig. H32f

Gramofon, jó hangú, lemezekkel eladó. József kir. h-utca 65., ajtó 5. H403

Gazdasági gépek: lóka, tengeri morzsoló, burgonyarosta, gabona rosta eladók. Futura, Rákóczi-utca 13. Megtekinthetők délután 3-5-ig. H322

Tröbepék. Különböző gyártmányúak eladók. Megtekinthetők Futura, Piac-utca 44., délelőtt 9-11-ig.

Eladó a nagyalomás mellett a Balogh és Vértessy téglagyár felépése. Értekezhetni Balognál, Kossuth-u. 22. 616

Eladó 300 négyszögletes sarok teli, Csizmekert, Károly Fer. József-ut 42. Értekezhetni Balognál. — Kossuth-u. 22. 615

Emeletes ház eladó a központon, nagytemplomhoz két percnnyire. — Értekezhetni dr. Ménécs Lajos ügyvéd irodájában, Fűvészkert-utca 14. sz. 1

Féderes uj kocsik többfajta eladók. agy Gyula kocsigyártó, Erzsébet-ut 17. 741

Eladó a sámsoni Budaházy kertben 600 négyszögöl szőlő. Értekezhetni Darabos utca 50. 767

Egy jó karban levő keményfa, matt háló, egy ebédlő szekrény, asztal, négy szék eladó. Teleki utca 12. 797

KIFOGASTALANUL

fest. - mos, - tisztít

H R A B É C Z Y

Széchenyi-utca 18. szám. — Telefon 323. szám.